Nr. 83.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 16 PAZDZIERNIKA V.S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Gazeta, *Poczta Północna*, z *Petersburga* pod dniem 6 pazdziernika, donosi w te słowa: „Otrzymano tu wiadomość, iż Cesarz Jegomość z całą Nayjaśnieyszą Familią Cesarską, dnia 30 września, o godzinie 9tey wieczorem, w pożądanym stanie zdrowia, przybył do *Moskwy*.“

Z artykułow o podróży NN. Osób, następujące czynimy doniesienie:

Cesarz Jmć na drodze z *Kurska*, niedojeżdżając o 73 wiorsty do *Orła*, d. 22 września, miał obiad na stacyi *Oczkinskiey*. Zonie dozorcy poczty darował sto rubli. Wjeżdżając do *Orła* N. Pan zatrzymał się w *piatnickiey* słobodzie, w domu odnodworca *Jana Ruczkina*, którego udarował pierścieniem. O godzinie 9tey wieczorem przybył do *Orła*, udając się prosto do kościoła Protekcyi Panny Maryi, gdzie spotykało duchowieństwo i urzędnicy, a biskup *Iona* krótką mową powitał Monarchę. N. Pan, po oddaniu czci powinney obrazom śś. i po ucałowaniu krzyża, oddalił się z kościoła do przygotowanego dla Siebie domu gubernatora cywilnego. Nazajutrz d. 23 września Cesarz Jmć, po wysłuchaniu mszy ś. w kościele szpitala woyskowego, przeglądał za miastem dywizyą kiryssyerów: potém przedstawiani byli Cesarzowi Jmci biskup *Iona* z duchowieństwem, urzędnicy woyskowi i cywilni, ślachta i kupcy. Dnia tego do stołu J. C. Mości zaproszeni byli: Xiążę Jmć Marszałek *Barklay de Tolli*, Rzeczywisty Radca tayny Xiążę *Kurakin*, dowódzca drugiego korpusu jazdy, jenerał adjutant *Korf*, wielu innych Jenerałów, pełniący obowiązki cywilnego gubernatora, wicegubernator *Masłow*, i gubernialny marszałek *Afrosimow*. Wieczorem N. Pan bytnością Swoją zasczycił bal, dany przez ślachtę, na którym z różnemi damami tańczyć raczył. D. 24 zrana Cesarz Jegomość był na ćwiczeniach dywizyi kiryssyerów i kompaniy artylleryyskich: potém odwiedził szpital mieski i więzienie. Na obiedzie N. Pan raczył bydź u jenerała adjutanta *Korfa*, a o godzinie 6tey był na herbacie u Jenerała majora *Arsenicwa*, zkąd potém udał się w dalszą podróż do *Kaługi*. D. 25 N. Pan o godzinie 1ey z południa przybył do *Bielewa*, udał się prosto do kościoła, spotkany przez archimandrytę i duchowieństwo; po odprawionych modłach i po ucałowaniu krzyża, przyjął ofiarowany Sobie przez archimandrytę obraz, przy którego oddaniu archimandryta miał krótką mowę; udał się potém do przygotowanego dla Siebie domu kupca *Alexandra Sobinina*: gospodarz spotkał Monarchę z chlebem i solą: N. Pan rozkazał przedstawić Sobie gospodynią, i udarował ją brylantowym fermoarem. Potém przez cywilnego gubernatora Rzeczywistego radcę taynego, *Olenina*, przedstawiony był Głowa miasta i znacznieysi kupcy, którzy chleb i sól ofiarowali. Na obiad do stołu J. C. Mości zaproszony był gubernator cywilny. O godzinie 3ciey z południa udał się Monarcha w dalszą podróż. N. Pan oświadczył gubernatorowi ukontentowanie Swoje z dobrego stanu i porządku na pocztach w powiecie bielewskim; gubernator uwiadomił o tém bielewskiego pocztmistrza *Czyżowa*; a kupiec *Sobinin* z listem jenerał adjutanta Xiążęcia *Wołkońskiego*, z *Kaługi* pisanym, otrzymał nayłaskawiey przeznaczony dla niego brylantowany pierścień.

Do *Kaługi* przybył N. Pan dnia 25 września, o godzinie 11tey przed północą. Przybywającego prosto do kościoła powitał krotką mową biskup *Antoni*, na czele duchowieństwa. Nazajutrz zrana zwiedzał Monarcha zakłady dobroczynne, potém nastąpiło przedstawienie, duchowieństwa urzędnikow woyskowych i cywilnych, takoż ślachty i kupców. Na obiedzie dnia tego był N. Pan u Damy Stanu, Xiężney *Natalii Galicynowey*, o 9 wiorst od *Kaługi* w *Horodnie*. Wieczorem o godzinie 9 N. Podróżny raczył bytnością Swoją udarować bal, dany przez ślachtę. D. 27 kupcy mieli szczęście dawać obiad dla N. Pana. O godzinie 1ey z południa Monarcha wyjechał do wsi *Uspeńska*, w blizkości *Tarutyna* położonéy.

N. Cesarzowa Jeymość *Elżbieta* d. 25 o godzinie 10 wieczorem przybyła do *Walday*, a nazajutrz o godzinie 7 w dalszą udała się drogę. Kupiec *Matiuszkin*, w którego domu N. Pani nocleg miała, udarowany został złotym zegarkiem; kapitan *Charłamow*, który był na straży u domu, otrzymał tabakierę złotą, żołnierze nagrodę pieniężną.

D. 26 września o godzinie 10tey wieczorem do tegoż mieysca przybyła N. Cesarzowa, *Marya*, a nazaiutrz o godzinie 7mey zrana w dalszą ku *Moskwie* wyiechała drogę. N. Pani gospodarza domu, w którym miała nocleg, kupca *Matiuszkina*, udarowała złotym zegarkiem, kapitana straż trzymaiącego, *Charłamowa*, złotą tabakierą, dwóch innych oficerów złotemi zegarkami, żołnierze otrzymali nagrodę pieniężną, równie iak i wieśniacy, użyci do świecenia na drodze ze stacyi *Zełbickiey*.

D. 26 września o godzinie 3ciey z południa N. Cesarzowa Jeymść *Elżbieta*, przybyła do *Wyższego Wołoczka* za miastem spotkana przez Jenerała Maiora Xiążęcia *Chilkowa*, i oficerów, u rogatek przez Horodniczego z urzędnikami miasta, a w mieście przez duchowieństwo z krzyżem, wśród odgłosów dzwonów i licznie zgromadzonego ludu. O godzinie 4 z południa N. Pani w dalszą udała się podróż i tegoż dnia o godzinie 11 przed północą przybyła do *Torżka*, a d. 27 o godzinie 8 w dalszą wyiechała drogę. W mieyscu tém Panna *Alexandra Suworow* miała sczęście złożyć N. Pani własne haftowanie na *kolenkurze* i otrzymać w podarku brylantowany fermoar. Tegoż dnia o godzinie 2ey przybyła Cesarzowa do *Tweru*. U rogatek spotkali dowódzcy dywizyyny i brygady dywizyi ułanow z oficerami, a przy kościele duchowieństwo z krzyżami i święconą wodą, z ludem nader licznie zgromadzonym. Po odprawionych w kościele modłach, N. Pani oddała cześć relikwiom ś. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia *Michała Twerskiego*. U drzwi pałacowych powitali kupcy chleb i sól ofiaruiąc, w pokoiach zaś przedstawieni byli urzędnicy woyskowi i cywilni. D. 28 o południu przybyła tu N. Cesarzowa Jeymość *Marya*, poprzedzaiącego wieczora przybyły tu jenerał piechoty Hrabia *Miloradowicz*, z dowódzcą dywizyi ułanow, jenerałami i oficerami spotkał N. Panią u rogatek: duchowieństwo

zaś z wodą święconą i krzyżami, tudzież Gubernator Cywilny z Marszałkiem i dalszemi urzędnikami przy kościele katedralnym. W tymże czasie N. Cesarzowa Jeymość *Elżbieta* przybyła z pałacu do tegoż kościoła, a po radośnem powitaniu się, Nayiaśnieysze Panie udały się do kościoła, zkąd po oddaniu czci relikwiom śś. szły do pałacu w pośród radosnych okrzykow licznie zgromadzonego ludu. W pałacu N. Pani przedstawiani urzędnicy woyskowi i cywilni, przypuszczeni byli do ucałowania ręki. D. 28 o godzinie 2ey z południa Cesarzowa *Marya* wyiechawszy o godzinie 10tey wieczorem z *Tweru* przybyła do *Klina*, a N. Cesarzowa *Elżbieta* nazaiutrz o godzinie 9tey zrana *Twer* opuściła i do tegoż mieysca przybyła d. 29 o godzinie 5 z południa. — W. X. *Mikołay* i W. Xiężna *Alexandra*, wieczorem o godzinie 7mey przybyli do *Moskwy*.

D. 29 września przybyli do *Moskwy* Hrabia *Arakczeiew* i wielu jenerał adiutantow.

Przez ukaz J. C. Mości do Rządzącego Senatu, pod d. 22 sierpnia, na czas oddalenia się sprawuiącego ministeryum spraw zewnętrznych, radcy taynego, Hrabi *Nesselrode*, powierzony kierunek kollegium państwa spraw zagranicznych, rzeczywistemu radcy stanu *Oubri*.

W *Petersburgu* utworzyło się Towarzystwo Mineralogiczne.

Rossyyski szlup *Kamczatka*, który pod dowództwem kapitana *Hołowina* d. 26 sierpnia z *Kronsztadu* wypłynął, po szczęśliwey 8dniowey żegludze, d. 3 września wszedł na ciaśninę *Zund* i stał na kotwicy między przygórkiem *Stefenoom i Drago*, czekaiąc na wiatr pomyślny. Oficerowie i osada w dobrém są zdrowiu.

Liczba okrętow w *Rydze* do dnia 9 październik: przybyłych 1724, wyszłych 1564.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny 3 r. 85 k; dukat 10 r. 82 k; imperyał 38 r.

Królestwo Polskie.

Gazeta warszawska, pod dniem 14 października z *Warszawy*, zawiera: „Jego Cesarsko Królewska Mość, Pan nasz Naymiłościwszy, dekretem swym z dnia 4 (16) lipca 1817 roku, w *Petersburgu* wydanym, raczył nayłaskawiey mianować Senatorami Kasztelanami Królestwa Polskiego, JWW. Tadeusza *Matuszewicza*, Antoniego *Wołłowicza*, Kajetana *Sierakowskiego*, Mikołaja *Glinkę*, Augusta *Kickiego*, Michała *Kochanowskiego*, Stanisława *Wodzickiego*, Stanisława *Małachowskiego*, Woyciecha *Męcińskiego*, Felixa *Kretkowskiego*, Jerzego *Skarżyńskiego*, Michała *Straża*. Hr. Jana *Tarnowskiego*, Macieja *Wodzińskiego*, Wincentego *Rulihowskiego*. “

Obie gazety warszawskie umieściły list Namiestnika Królewskiego, pod dniem 30 września roku 1817 datowany, zwołujący seymiki, zalecaiąc obywatelom szlachcie obrać z każdego powiatu: jednego posła na seym; dwóch członków rady wojewódzkiey; ułożyć listę kandydatow na urzędy administracyyne i sądowe. Seymik dłużey trwać nie może nad dni trzy. — Drugi podobnyż list, w teyże dacie, zwołujący zgromadzenia gminne, dla obrania z gminy jednego deputowanego na seym; jednego członka rady wojewódzkiéy; i dla ułożenia listy kandydatow na urzędy administracyyne i sądowe. Zgromadzenia gminne dłużey trwać nie mogą nad dni sześć.

Również obie gazety warszawskie, pod dniem 18 października, ogłosiły postanowienie Namiestnika Królewskiego, o Radach Wojewódzkich, którego brzmienie jest następujące:

W Imieniu Nayjaśnieyszego ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, etc. etc. etc. Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Uzupełniając artykuły 135, 136 i 137 Ustawy Konstytucyynéy, po wysłuchaniu zdań ogólnego zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Będzie w każdém Województwie Rada Wojewódzka czyli Obywatelska, złożona z obywateli wybranych na Seymikach i Zgromadzeniach Gminnych.

Art. 2. Każdy Powiat obierający Posła na Seym, wybiera do Rady Wojewódzkiey po dwóch Radców, każde Zgromadzenie gminne po jednym, co lat dwa.

Art. 3. Wybranemi z Powiatów ci tylko bydź mogą, którzy stosownie do artykułu 121 Konstytucyi, artykułu 28 Statutu Organicznego o reprezentacyi narodowey, mają za sobą warunki obieralności na Posłów. Z okręgów gminnych ci obieranemi bydź mogą, którzy używają praw politycznych, a mają lat 30 skończonych.

Art. 4. Każdy członek do Rady obywatelskiey wybrany, wykona przed Marszałkiem Seymiku lub Zgromadzenia gminnego przysięgę następującą:

„Ja NN. przysięgam P. Bogu Wszechmogącemu, w Tróycy Swiętey jedynemu, jako wszelkie obowiązki Radcy obywatelskiego, prawem przepisane, na dobro Króla, kraju i Województwa, z wiernością dla Konstytucyi i Rządu sprawowoć będę; tak mi Panie Boże dopomoż.“

Art. 5. Do Rad Wojewódzkich należy wybor na urzędy Sędziowskie w dwóch pierwszych Instancyjach, formowanie i oczyszczanie listy Kandydatów na urzędy Administracyyne i Sądowe, stosownie do osobnych urządzeń.

Art. 6. Księgi obywatelskie, szlacheckie i gminne, jako też osób do seymików i zgromadzeń gminnych, stosownie do przepisów Konstytucyi i Statutu Organicznego, czynnie należeć mogących, Rada Wojewódzka spisywać, spisane sprawdzić, podpisami swemi zaświadczyć i przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, do Senatu przesyłać pod zatwierdzenie powinna będzie.

Art. 7. Rady Wojewódzkie, nie należąc do Administracyi, nie mają żadnego udziału władzy wykonawczey, ani prawa do nakładania lub repartycyi składek, lub ciężarów jakichkolwiek, bez wyraźnego na to upoważnienia Rządu. Wszelkie atoli uwagi i postrzeżenia do dobra Województwa i jego mieszkańców; do porządku wewnętrznego; do wskrzeszenia, podniesienia lub rozszerzenia przemysłu rolniczego, handlowego i rękodzielnego; do rozkrzewienia edukacyi i oświecenia powszechnego; do polepszenia obyczajów i ustalenia ducha narodowego ściągające się, niemniey do zapobieżenia żebractwu, tułactwu i próżniactwu; do urządzenia już istnących, lub zaprowadzenia nowych dobroczynnych instytucyy; podawać Rządowi przez Kommissyą Spraw Wewnętrznych i Policyi, są upoważnione.

Art. 8. Rada Wojewódzka wszelkie popełnione nadużycia, niesprawiedliwości, uszkodzenie własności publiczney, naruszania samowolne prywatney, przez urzędników publicznych w Województwie postanowionych, tak cywilnych jak woyskowych, gwałty zadane wolności osobistey; niemoralne lub gorszące postępowania urzędników administracyynych, tych obojętność, niepilność lub pobłażanie jakinkolwiek bądź uchybieniom; przez szczegóły wymienione Rządowi donosić może. A że przeznaczenie Rad Wojewódzkich ogranicza się w Województwie właściwém, przeto znoszenie się Rad Wojewódzkich między sobą w celu upowszechnienia skarg lub żądań, jest niniejszém urządzeniem zabronione.

Art. 9. Rady Wojewódzkie są upoważnione udawać się do Kommissyi Woiewódzkiey, aby ta dostarczyła im w każdym razie w czasie ich posiedzenia objaśnień. Kommissyie nawzaiem Woiewódzkie, ieżeli co osądzą potrzebnem dla dobra Woiewództwa, mogą

wcześnie przygotować materyjały do proiektow i w tym celu, rzecz Radzie Woiewódzkiey przedstawić.

Art. 10. Dla dopełnienia powyżey wymienionych obowiązków, Rady Woiewódzkie dwa razy do roku, to iest, 15 Października i 15 Kwietnia z przepisu zgromadzać się powinny. Posiedzenia ich trwać będą naydłużey dni 14. W przypadkach nagłych, lub za uznaniem potrzeby przez Kommissyią Woiewódzką, Prezes teyże Kommissyi, nadzwyczaynie zwołuie członki Rady Woiewódzkiey przez Kommissarzów obwodowych.

Art. 11. Zgromadzona Rada na pierwszém swém posiedzeniu ogłasza Prezesem członka naystarszego wiekiem; i wybiera większością głosów iednego z Radców przytomnych, do trzymania dziennika posiedzeń.

Art. 12. Gdyby do liczby teraźnieyszém Postanowieniem przepisaney w ciągu urzędowania, między Seymikiem a Seymikiem, zabrakło członka, Rada sama wybiera go z pomiędzy kandydatów; ieżeli takowych nie będzie, przybiera sobie zastępcę z pomiędzy obywateli Powiatu lub okręgu gminnego, w którym takowe mieysce zawakowało, zachowuiąc iednak warunki powyższemi artykułami przepisane. Doniesienie o tym wyborze do Senatu, przez Kommissyią Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi przesyła.

Art. 13. Jedna tylko choroba, zaświadczeniem urzędowem lekarza udowodniona, lub ważne przeszkody Prezesowi Rady Woiewódzkiey doniesione, skoro ie tenże za przekonywaiące uzna i Radcę od posiedzenia uwolni, wymawiać mogą członka od niestawienia się na zgromadzenie Rady.

Art. 14. Skoro zaś członek Rady Woiewódzkiey niestawienia się swego na dwóch posiedzeniach, ani chorobą, ani uwolnieniem od Prezesa Rady nie udowodni, Rada Woiewodzka członka takowego z grona Radców wymaże, innego obywatela z Powiatu właściwego lub okręgu gminnego podług artykułu 12 wybierze, do urzędowania na mieysce wyznaczone wezwie, i o zmianie zaszłey tak Senat przez Kommissyią Spraw Wewnętrznych i Policyi, iako i obywateli Woiewództwa przez Dzienniki uwiadomi. Wymazany tym sposobem Radca, przez trzy następuiące lata, traci prawo do wszelkiego urzędowania publicznego.

Art. 15. Komplet Rady Woiewódzkiey co do układania i oczyszczania listy Kandydatów na urzędy, wyborów i układania ksiąg obywatelskich, stanowi się z połowy całego składu i iednego nadto członka; do innych przedmiotów: komplet z siedmiu iest dostateczny.

Art. 16. Dziennik posiedzeń Rady obeymuiący wszelkie iey czynności i obrady, przez członki przytomne, przy każdey sessyi podpisanym bydź winien. Prócz takowego Dziennika posiedzeń, utrzymywać będzie Sekretarz Radzie obywatelskiey dodany, drugi Dziennik podawczy dla zapisywania wszystkich podań, do rozwiązania teyże Rady należących.

Art. 17. Po ukończonem każdém posiedzeniu, Rada obywatelska z swych czynności i obrad rapport dokładny Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi przesyłać będzie.

Rapport ten i wszelkie z Rady Woiewódzkiey wychodzące expedycyie lub pisma, przez wszystkie członki przytomne podpisywane bydź maią.

Art. 18. Akta wszystkie Rady Woiewódzkiey w archiwum Kommissyi Woiewódzkiey za rewersem Archiwisty składane bydź maią.

Art. 19. Na żądanie Rady Woiewódzkiey, obowiązkiem będzie Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey wyznaczyć dla niey przyzwoite umieszczenie do odprawiania posiedzeń i dostarczyć iey materyiały piśmienne.

Art. 20. Dopełnienie ninieyszego urządzenia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 15 Maia 1817 roku.

(Podpisano) *Zajączek.*

Minister S. Wew. i Pol.
(podp.) T. *Mostowski.*

Radca Sek. Stanu,
Jenerał Brygady,
(podpis.) *Kossecki.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

(*z gaz. berl.*) *Paryż, dnia 3 października.* Król mianował 35 inspektorow woyskowych i ordonatorow. N. Pan d. 1 t. m. odprawił radę tayną w rzeczy spraw kościelnych i konkordatu.

Xiążę *Angouleme*, W. Admirał Francyi, zwiedzi wkrótce brzegi i porty Francyi zachodniey i półnoçney.

Monitor zawiera wyrok datowany dnia wczorayszego, przeznaczaiący zwołanie obu Izb na dzień 5ty listopada.

Listy z *Dijon* donoszą, że Jenerał *Vaux* odebrał sobie życie wystrzałem z pistoletu, dla tego, że niezostał wybrany deputowanym.

Dowodami przeciw spiskowemu związkowi czarney szpilki są: niewyraźna i nieoznaczona rota przysięgi, obowiązuiąca do oswobodzenia oyczyzny z jarzma; kilka listow w stylu niewyrozumiałym; trzy wielkie szpilki, do zapinania gorsu, z muchą zamiast głowki; mniemany list Xiążęcia *Wellingtona* do Króla; wiersze na śmierć Marszałka *Neja*; nakoniec zeznanie Adjutanta *Monnier*, który zdaie się stanął sam na czele spisku, ażeby spolnikow poznać i wydać. Gdy sam w więzieniu był osadzony, spólnicy ci ofiarowali 30,000 fr. za iego uwolnienie; ale byli to ludzie, którzy ledwie trzydziestą część ofiary tey posiadali.

Mówią, że *falszywy Delfin*, (tak go nazywaią), który iest uwięziony w *Rouen*, niebedzie pociągany do sądu spraw kryminalnych, ale będzie ukarany, iak oszust. Gdy stawiony był przed Wikomtową *Turpin*, która go za maystra trzewikow drewnianych *Bruneau* uznała, przerwał iey mowę tonem teatralnego Króla: „Niepotrzebuię żadney rady, wydaię rozkazy; a że WPani iesteś Panią *Turpin*, witam ią więc! „ Siostra iego, zamężna *Launay*, uznaie w nim swego brata, a wielu mieszkańcow z *Vezins*, swoiego rodaka.

Podano tu w sposobie żartobliwym proiekt, złożenia cechu uczonych. Jak dawniey szewcy i krawcy, tak teraz uczony ma okazać probę wyzwolenia maystrowskiego; książkę *in 4to*, ieśli prozą, a przynaymniey *in 12mo*, ieśli wierszem; iednakże załączone objaśnienia niemaią składać więcey nad trzecią część dzieła (żart z teraźnieyszych poezyy, do których autorowie długie robią przypisy.) Kto xiążki nie ukaże, zostaie nadal czeladnikiem .... chociażby był i członkiem Instytutu. — Radzi też usilnie, ażeby cech ten przybrał za patrona ś. *Modesta*. Chorągiew cechowa ma mieć na czarnem dnie, srebrne pióro i złote nożyce (dla dziennikarzow).

(*z Korr. hamb.*) Król ozdobił orderami wielu oficerow pruskich, należących do kontingensu we Francyi stoiącego. Wielki krzyż legii honorowey otrzymał Jenerał Porucznik *von Pirch.* Zostali Kommandorami orderu zasługi woienney: Jenerał majorowie *Ryssel*, *Hobe*, *Henkel*, *Donnersmarck*, *Lossau i Borcke.* Kommandorami legii honorowey: Półkownicy *Borstell*, *Goltz* i *Lehndorff*, oraz szef głównego sztabu, Półkownik *Reiche.* Prócz tego iest mianowanych 5 kawalerow orderu zasługi woienney i 6 oficerow legii honorowey; między ostatniemi znayduie się także jeneralny chirurg i medyk bokowy Króla pruskiego, P. *Wiebel.*

Podług praw naszych, niemoże żadna kobieta zabierać się na okręt królewski, bez wyraźnego na to zezwolenia. Gdy Kapitan *Freycinet*, na fregacie *Uranii*, dla odprawienia podróży około świata, z *Toulonu* wyieżdżał, małżonka iego, która mu aż do mieysca siadania na okręt towarzyszyła, wkrótce po zabraniu się na okręty zniknęła, a iak się dowiaduiemy, przebrała się po męzku i tegoż samego dnia za mężem swoim popłynęła.

Liczba nowowybranych Deputowanych iest 63. Z liczby tey 24ch byli iuż przeszłego roku członkami Izby i nanowo wybrani zostali. Między nowowybranemi deputowanymi liczą 10, mianowanych przez Króla, prezydentow kollegiy wybierczych i 13 wice-prezydentow.

Między spólnikami spisku czarney szpilki, znay-

duie się także P. *Crouset*, członek Izby reprezentantow w roku 1815.

Czytamy z *Bruxelli* po 5 października, co następuie: Donoszą od granic francuzkich, że w wielu mieyscach z powodu drożyzny zboża, zaszły zaburzenia. W *Winoxbergen* zebrało się na rynku około 1,500 ludzi. Wielu handluiących zbożem pokrzywdzono. Zandarmerya usiłowała przywrócić porządek, ale znieważoną i rozbroioną została. Woyska liniiowe z *Dunkierki* przywróciły nakoniec spokoyność. We *Flandryi* francuzkiey w wielu mieyscach zaszły także rozruchy. W iednem z tych mieysc człowiek ieden handluiący zbożem wsadzony został do beczki, w którey dawniey mąka była, i tak miełitościwie taczany był po ulicach, że dziękował niebu, iż żywy z beczki wyszedł.

Niemiecka *gazeta powszechna* zawiera następuiący kupiecki list z *Bordeaux* pod d. 14 września: „Związki nasze z Dworem hiszpańskim staią się rozciągleyszemi, gdyż ie obadwa Rządy wspieraią. Dwór Madrycki sprzyia widocznie od kilku miesięcy handlowi naszemu z *Hiszpanią*, tak dalece, że wcześnieysze względem tego skargi zupełnie ustały. Przypisuią to z iedney strony bardzo przyiacielskim teraz stosunkom Dworu naszego z Madryckim, z drugiey strony zaś teraźnieyszemu Ministeryum hiszpańskiemu, staraiącemu się o zakwitnienie handlu kraiu swoiego, i o to, aby go uwolnić od kaydan, które nań dotychczas *Angliia* wkładała. Poczytuią to u nas za rzecz pewną, że dawnieysze stosunki między *Anglią i Hiszpanią* co raz są oziębleysze, i że Rząd hiszpański przekonał się o tém, iak bardzo mu zaszkodziło zbliżenie się do Angielskiego systematu handlowego, z którego to powodu stara się teraz raczey przyłączyć się do systematu lądowego. Dworowi Madryckiemu zależy teraz wszystko na odzyskaniu osad *Ameryki południowey* i na zniszczeniu powstańcow, których *Zjednoczone Stany Ameryki północney* widocznie, z *Anglią* taiemnie wspieraią. *Hiszpaniia* poczytuie przeto lądowe Mocarstwa za prawdziwie przyiacielskie, gdyż one niemaią żadnego interessu widzieć w *Ameryce Południowey* kraie niepodległe. Dla tego też udała się do iednego wielkiego mocarstwa północnego, ustaliła związki swoie z *Francyą*, a związkow z *Anglią* według możności zaniechała. Nie wierzemy iednakże, aby floty owego państwa i Francuzka popłynąć miały do *Ameryki*, dla czynnego wspierania *Hiszpanii* w przedsięwzięciach oneyże przeciwko powstańcom. “

Niemcy

Frankfort, *dnia 7 października.* Krolewsko pruski poseł na seymie niemieckim, Hrabia *von der Goltz*, spodziewany tu iest około 15 t. m.

Ciało prawodawcze tuteyszego miasta zebrało się, dla postanowienia w sprawie tyczącey się Izraelitow — Przez nowe urządzenie uzbroienia kraiowego, żydzi, którzy dotąd w uzbroieniu tém stopnie oficerow i podoficerow zaymowali, wyłączeni są naprzyszłość od tey godności.

Rozeszła się tu pogłoska, że w stołecznem mieście iednem, w Niemczech południowych, zaszły rozruchy z powodu drożyzny i przekupstwa zboża, ale podług autentycznych wiadomości, pogłoska ta zdaie się bydź, albo zupełnie bez zasady, albo też zanadto przesadzona.

O połączeniu w mieście naszem obu kościołów ewanielickich, nic ieszcze nie ogłoszono, i niema podobieństwa, ażeby to do skutku przyyśdź miało.

Od brzegow Renu, dnia 7 *października.* Hrabia *Buol* wyiechał z *Frankfurtu* do *Wiednia*.

Xiążę Następca tronu Bawarskiego przybył z małżonką swoią z *Aszafenburga* do *Wurzburga*, zkąd niebawiąc uda się do *Włoch*.

Krol Wirtemberski, z małżonką swoią zwiedził także w podróży swoiey kataraktę *Renu* pod *Szafhauzen* i miasto *Konstancyą*.

Zapewniaią, że N. Cesarz Austryacki z małżonką swoią, po odbyciu podróży w państwach swoich dziedzicznych, uda się do *Monachium*.

W *Monachium* d. 2 t. m., Małżonka Xięcia *Eugeniusza* powiła szczęśliwie syna.

W Królestwie bawarskiem, które teraz liczy 3,200,000 mieszkańcow, znayduie się 3,000 familiy szkockich, co uczyni przynaymniey 12,000 osob.

Mniszki z klasztoru Urszulinek z *Freyburga* udały się na wezwanie Biskupa do *Metz*, dla założenia tam klasztoru.

Zacząwszy od czasow *Ludwika XI*, aż do czasow *Ludwika XIV*, dostarczyli Szwaycarowie Francuzom 1,110,798 ludzi, a Francya zapłaciła za to 1,146,868,623 miliionow fr. Z tey przyczyny powiedział francuzki minister *Louvois*: „Zapłaconemi naiemnikom szwaycarskim talarami wybrukowałbym gościniec z *Paryża* do *Bazylei*.“ Jenerał *Suppa* odpowiedział mu na to: „a przelaną krwią szwaycarską napełniłbym kanał spławny od *Paryża* do *Bazylei*.“ Mimo tak krwawey nauki, Szwaycarowie przyymuią teraz służbę u wielu monarchow europeyskich.

Donoszą od brzegow dolnego Renu, że teraz we wszystkich prowincyach nadreńskich naznaczone iest sporządzenie spisu zaciągowego, a wszyscy młodzi ludzie, którzy się urodzili od 1792 do 1797 wezwani są do służby.

Hiszpaniia

Dworska gazeta *Madrycka*, z dnia 16 września, zawiera następuiący artykuł o zawarciu umow względem przystąpienia *Hiszpanii* do Aktu *Kongressu wiedeńskiego*, i względem spadku Xięztw *Parmy*, *Placencyi i Gwastalii* na Infanta Don *Karlosa*, syna byłey Królowey *Hetruryi*: „Powróciwszy Król na tron Przodkow swoich, starał się szczególniey o utrzymanie sławy korony swoiey, którą dlań zachowała Opatrzność, przez nayswpaniałomyślnieysze natężenia i bohaterską stałość poddanych iego. Zwracał więc odtąd ustawicznie uwagę swoię na przywrócenie porządku i na zagoienie ran, przez niszczącą woynę zadanych. J. K. Mość nie był iednakże zaspokoionym, póki w porozumieniu się z wielkiemi mocarstwami *Europy* nieprzyczynił się do ustalenia podstaw powszechnego pokoiu, zabezpieczaiącego na przyszłość ich spokoyność i świętą nietykalność praw onychże. Wielkie to dzieło, maiące bydź skutkiem prac zgromadzonego w tym celu Kongressu, podpadło w dokonaniu swoim trudnościom, będącym bezpośrednią przyczyną powszechnego nieładu, który tyrannia i moc interessow różnych narodow zdziałały. Los Infanta, Królowey *Hetruryi*, został z interessami temi złączonym. Król, iey Nayjaśnieyszy brat, nie mógł patrzec oboiętnie na przedmiot tak istotny i tak godny polityki swoiey. *Gomez Labrador*, Pełnomocnik J. K. Mości na Kongressie Wiedeńskim, szukał w skutku odebranych instrukcyi środkow dla oznaczenia losu N. Królowey *Hetruryi*, i ułożenia punktow, tyczących się praw J. K. Mości. Tym końcem użył, iak dalece okoliczności tego dozwalały, wszelkich znajomości i talentow swoich. Nakoniec Xięciu *Casa Fernan Nunez*, Ambassadorowi J. K. Mości w *Paryżu*, maiącemu sobie polecone dokończenie tych ważnych układow, udało się przywieśdź ie szczęśliwie do skutku. Czynność i gorliwość iego sprawiły N. Królowi ukontentowanie: że tę okoliczność załatwiono przez uroczyste umowy, które z rzeczonemi Mocarstwami zawarte, i dnia 7, 8, 9, i 10 czerwca r. b. w *Paryżu* podpisane zostały. Przez iednę z tych umow mu J. K. Mość, przystępuiąc do Aktu Kongressu wiedeńskiego, uczestnictwo w wielkim związku europeyskim. Inna umowa zabezpiecza spadek Xięztw *Parmy*, *Placencyi i Gwastalli* na Infanta *Karola Ludwika*, i daie mu kraie *Luki* z obwarowanemi przekazami, aż do pory, w którey rzeczone Xięztwa na niego nieprzeydą. Tym sposobem zagodną została okoliczność równie zawikłana, iak dla polityki J. K. Mości istotna, którą oycowska troskliwość Monarchy zaymowała się bez ustanku od roku 1814.“

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 83.

WILNO DNIA 16 PAZDZIERNIKA 1817 ROKU

WIADOMOSCI KRAIOWE

1. Pośrod prac Kommissyi, do układania Praw w Państwie Rossyyskiém wyznaczoney, nad *Proiektami Ustawy Cywilney, Kryminalney i Handlowey*, uskuteczniaiąc Dokład iey r. 1804go od Jego Cesarskiey Mości potwierdzony, uznano potrzebę wystawienia na widok publiczny samych źródeł praw kraiowych, z których taż Kommissya, stosownie do wielkiey Instrukcyi i innych podanych iey przepisow, prawidła, iako zasady prac swoich, czerpała.

Dla wykonania tego dzieła główny Rządca czynności teyże Kommissyi JO. Xiąże Piotr Wasilewicz Łopuchin, Aktualny Tayny Radca 1ey klassy, podał iey następuiącą propozycyą:

,,Zasadzaiąc się na zdaniu ogólnego zgromadzenia ,,Rady Stanu, uznaię za rzecz potrzebną, ażeby ,,Skład Praw, znayduiący się w Kommissyi do ,,układania Praw wyznaczoney, był wystawio,,nym w porządku systematycznym, i po tém, ,,podług materyi, zaczynaiąc od rzeczy do U,,stawy Cywilney, należących, do druku poda,,nym i ogłoszonym.''

Na skutek tey propozycyi Kommissya, zacząwszy od roku 1815go wydawać ten Skład Praw na części podzielony, iuż wydała na świat Tomy 1, 2, 3, 4, in 4to; teraz zaś czyni wiadomo, iż w tych dniach (miesiąca Września r. b. 1817go) wyszedł zpod prassy dalszy ciąg tego dzieła, czyli Tom 5ty, w iezyku Rossyyskim.

Ten Skład Praw okazuie nayzupełnieyszy zbiór wszystkich postanowień prawnych, w Rossyi, iaki dotąd ieszcze nigdy niebył na świat wydany; nad to zamyka w sobie praktyczne prawidła o każdym przedmiocie, które pewną prowadzą drogą do wyrozumienia istotnego ducha wszystkich praw w nim umieszczonych. Składaiąc się z pięciu Tomów, z xiąg zaś sześciu, gdyż T. 2gi czyni dwa oddziały osobne, wszystkie Tomy zawieraią w sobie następuiące rzeczy:

T. 1. Wstęp. I. o władzy prawodawczey. II. o podziale praw. III. o układaniu praw. IV. o oznaymieniu i ogłoszeniu praw. V. o zachowaniu praw. VI. o skutku i zastosowaniu praw. VII. o uskutecznieniu praw. VIII. o podniesieniu (odmianie) praw. *Część I.* Prawo osób. *Rozdział I.* O prawach obywatelskich (cywilnych) osób w ogólności. O nabywaniu, odebraniu i przywróceniu praw. I. o nabywaniu praw obywatelskich II. o odebraniu praw. III. o przywróceniu praw. — *Rozdział II.* O zamieszkaniu. I. czyny do osobistego zawiadywania (jurisdictio należące. II. czyny do osobistego zawiadywania nienależące. — *Rozdział III.* O nieobecnych w kraiu. — *Rozdział IV.* O dowodach stanu obywatelskiego. I. o xięgach metryki w ogólności. II. o wywodzie rodu. III. o xięgach mieyskich i mieszkańców. IV. o spisie pogłównym (rewizyi). — *Rozdział V.* O prawach obywatelskich cudzoziemców w Rossyi przemieszkiwaiących. I. o podziale cudzoziemców. II. o prawach obywatelskich cudzoziemców, w Rossyi mieszkaiących w ogólności. III. o prawach cudzoziemców, którzy tymczasowie zostali poddanymi Rossyi. IV. o prawach obywatelskich cudzoziemców, którzy zostali wiecznemi poddanymi Rossyi.

T. 2. *Oddział 1y Rozdział I.* O ślubie, czyli stanie małżeńskim I. o ślubie prawnym. II. o skutkach ślubu dla małżonkow i dzieci. III. o ślubach nieprawnych, czyli nieważnych. IV. o zerwaniu ślubu prawnego. V. o jurisdykcyi i prowadzeniu sprawy o zerwanie ślubu. VI. o ślubach osób obrządku Greckiego z osobami innego wyznania Chrześcijańskiego i z odszczepieńcami (roskolnikami) kościoła Rossyyskiego. — *Oddział* 2gi zawiera w sobie: 20 tablic pięknie wyrzniętych: z nich 1. okazuie stopnie, w których nie są dozwolone śluby w pokrewieństwie; 8. tablic wystawuią stopnie powinowactwa dwurodowego. 4. tablice obiaśniaią stopnie w powinowactwie trzechrodowym. 5 tablic należą do rodzeństwa przez Sw. Chrzest, i 2 tablice rodzeństwa z powodu przysposobienia za dzieci (adoptio). Do tych tablic dodane są poszczególne obiaśnienia, z których każdy nayłatwiey widzieć może, komu i w iakich przypadkach wolno, a w iakich i z iakiemi osobami nie wolno iest śluby zawierać:

T. 3. *Rozdział VII.* O dowodach prawnego urodzenia. — *Rozdział VIII.* o dzieciach z nieprawego łoża, o ich uprawnieniu. — *Rozdział IX.* O przysposobionych, czyli przybranych za dzieci. — *Rozdział X.* O władzy rodziców. I. powszechne postanowienia o wzaiemnych prawach i powinnościach rodziców i dzieci. II. o prawach i powinnosciach rodziców w osobistym względzie. III. o powinnościach dzieci w osobistym względzie co do rodziców. IV. o skutku władzy rodziców w prawach tyczących się maiątku. V. o niewykroczeniu z granic władzy rodziców. VI. o ustaniu i ograniczeniu władzy rodziców. VII. o jurisdykcyi w sprawach wypadaiących między rodzicami i dziećmi.

T. 4. *Rozdział XI.* O opiece i kurateli. I. o opiece nad małoletnimi i wdowami. 1. o małoletności i opiekach w ogólności. 2. o obowiązkach różnych władz opiekuńskich. 3. o wyznaczaniu opiekunow. 4. o powinności opiekuna. 5. o rachunkach z opieki. 6. o ustaniu opieki. II. o opiece nad maiącemi pomieszanie rozumu i szalonymi. III. o opiece nad maiątkiem dłużników, nieostróżnych i marnotrawców pod kuratelą zostaiących. IV. o opiekach w niektórych szczególnych przypadkach naznaczonych.

Przy końcu Składu Praw w tym Tomie zawartych umieszczono osobny dodatek postanowień o prawach i przywileiach cudzoziemców. względem ich stosunkow z rządem i różnemi gałęziami Administracyi kraiowey, iako też względem publicznego odprawowania obrządkow Religiynych, względem bespiecznego i spokoynego osiadania wsiami w tém Państwie; względem wolnego prowadzenia handlu, równie też co do sposobow od rządu używanych, przeciwko szkodliwym dla kraiu skutkom, mogącym wynikać z nieograniczonego dozwolenia każdemu Cudzoziemcowi przybywać do tego Imperyum, mieszkać w niém i t. d. — Przy końcu zaś umieszczóny będzie ogulny dodatek do wszystkich rozdziałów części 1ey tego Składu Praw, do którego wchodzić maią wszystkie późnieysze postanowienia, służące do zamiany, albo uzupełnienia dawnieyszych, a które po wydrukowaniu tych rozdziałów nastąpiły. — Oprócz tego dodane będą dwa dokładne Rejestra, czyli odsyłacze, ieden porządkiem *alfabetycznym* do wszystkich rzeczy w zasadach praw zawartych; drugi zaś porządkiem chronologicznym, do wszystkich praw w tych Tomach umieszczonych, z niemylnem oznaczeniem, w którym Tomie, i na którey karcie są wydrukowane.

Każda z tych pięciu xiąg przedaie się za tę samę cenę, iaka była naznaczona podczas pierwszego ogłoszenia o wydaniu tego składu Praw Rossyyskich, po dwa ruble srebrne (13 złł. Polsk. 10 gr.) bez oprawy, zaś po 16 złotych Polsk. 20 gr w oprawie papierowey — albo rustico — wyłączaiąc tablicę, których cena naznacza się bez oprawy 16 złot. Pol. 20 groszy w oprawie 20 złot. Polsk. czyli na Assygnaty Bankowe, licząc po 4 rub. za ieden rubel srebrem.

Nota. Dla ułatwienia korzystania z tego dzieła narodowi Polskiemu, maiącemu tyle światłych mężów pracuiących koło oświecenia i tyle osób trudniących się nauką prawa w kraiu dawnieyszym i w nowém Królestwie Polskiem, Kommissya porucza iednemu z Redaktorow swoich wytłumaczenie na ięzyk Polski i Łaciński zasad Praw we wszystkich 5ciu Tomach i następuiących zawartych; lecz ten dodatek odbiorą tylko ci, i za bardzo mierną cenę, t. i. po 1 rub srebr. dla nadgrodzenia kosztów druku, którzy zechcą prenumerować na wydrukowane Tomy Składu Praw w ięzyku Rossyyskim podług ceny wyżey wyrażoney.

OGŁOSZENIE.

1. Litewsko-Wileński Gubernski Rząd wzywa życzących kupić dom murowany Starozakonnego Leyby Berkowicza, w mieście Wilnie na Suipiskim przedmieściu sytuowany, aby jawili się dla licytacyi do niniejszego Rządu na termina: pierwszy 5go, drugi 8go i trzeci ostateczny 15 Januaryi miesiąca następującego 1818 roku, gdzie będzie im objawione opisanie wzmienionego domu i cena onego. Roku 1817 Oktobra 10 dnia.

Expedytor Jan Sokołowski.

3 *Od Iutendencyi 2giey Armii ogłasza się: iż na dostarczenie prowiantu dla woysk do magazynów: Chersońskiego, Berysławskiego, Nikołajewskiego, Oczakowskiego, Odeskiego, Owidiopolskiego, Tyraspolskiego Dubosarskiego, i do wszystkich Beserabskich, na żywność, od 1go lipca 1818 do 1go lipca 1819 roku, mają się odbydź licytacye w Chersońskiey Izbie Skarbowey, w Bessarabskim Obwodowym Rządzie, w Odessie w tamecznym Komitecie, i Dowodzcy 6 korpusu w Tyraspolu, w poniżey następujących terminach: pierwszy dnia 10, drugi dnia 13, trzeci dnia 16, i przetargi dnia 20, 21, 22, przyszłego miesiąca grudnia teraźnieyszego roku. Na takowe terminy wzywaią się na licytacyą życzący z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, które będą przyjęte dla zabezpieczenia podjętego dostarczenia na piątą część onego, a dla zabezpieczenia zadatkowey summy w stosunku do jey proporcyi.*

Ilość potrzeby, mianowicie wiele do którego magazynu i warunki, będą oświadczone w czasie licytacyi, poprzedniczo zaś Intendeńska Administracya w Imieniu Główno dowodzącego zaręcza regularną w terminach opłatę, niezwłóczne przyymowanie dostarczeń i uchylenie wszelkiego rodzaju niedogodności.

Kto nie stanie do licytacyi, ani do przetargow, ten nie będzie potém dopuszczonym, chociażby oświadczane przez niego późniey ceny były mnieysze od tych, jakie były w czasie licytacyi.

Jenerał Intendent Armii M. Zukowski.

---

3. *Od Rządu Gubernialnego Mińskiego, ogłasza się ż dostawiony do tegoż Rządu, z Rządu Kurlandzkiego włoczęga Grzegorz Pietrow, będąc wziętym pod straż, w tameczney Gubernii za to, że niemiał świadectwa na piśmie, okazał się po wyexaminowaniu bydź rodem z Królestwa Polskiego, ze wsi Pogorzeliszcz, będącey pod Skarbowym zarządzaniem; w roku 1815, oddaliwszy się od mieysca swego przimieszkiwania wszedł do Kurlandyi, a gdy przybył do miasta Nitawy został wzięty pod straż: do czego dodał jeszcze, iż nieboszczka matka jego mówiła jemu, że ona była rodem z gubernii Mińskiey, ale nie pamięta z jakiego mieysca; dla niełposobności do służby woyskowey, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod datą 29 sierpnia 1807 roku odesłany do Kommendanta Dyneburskiego do robot około twierdzy; opisanie pomienionego włóczęgi: urody 2ch arszynów 2 i puł wierszkow, twarzy gładkiey, oczu ciemno szarych, włosow rusych, nosa tępego, mówi czysto, od urodzenia ma lat 24, przeto jeśli się ów włóczęga okaże do kogokolwiek należącym, tedy ten z prawnemi o należeniu jego dowodami zechce przybydź do Kommendanta Dyneburskiego dla uzyskania onego na przeznaczony Ukazem pod rokiem 1765 Nowembra 9go, termin. Roku 1817 miesiąca Września 12 dnia.*

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

---

3 Excerpt oswiadczenia z Protokułu potocznego Ziemskiego Ptu Wileń. w dacie poniżey zapisanego et eor pod pieczęcią Urzędową Ziem. tegoż Ptu iest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego miesiąca oktobra trzeciego dnia

Przed aktami Ziem. Ptu Wileń. stanąwszy obecne, WJP Dominik Romanowicz oświadczenie poniższe wpisać do Protokułu podał w następney pisane treści, oświadczenie Imieniem WW. Józefa i Dominika braci rodzonych, niemniey siostr Barbary, Maryanny, Róży Romanowiczowi Sukcessorow zeszłego Kanutta Romanowicza Sędzgo Ziem. Wileń. czyni się z następney okoliczności: Józef Gryfin profituiąc z powolności oyca oświadczaiących uzyskał zasobą kaucyą na dzierżawę dwóch starościńskich maiątkow Gierwian i Sylgian zwanych, w Pttcie Kowień. Sytuowanych iakie i mu w arędę przez Izbę Skarbową Litto Wileń. postąpone były, obok zabespieczenia przez Józefa Gryfina, że kawent do naymnieyszey odpowiedzi pociąganym niebędzie, brat rodzony Józefa Ludwik Franciszek Gryfin Koll. Sekretarz przez Dokument assekuracyyny w roku tysiąc ośmset ósmym septem. szóstego wydany naymocniey zapewnił, iż ieżeliby w czymkolwiek brat Jego niewypełnił kontraktu od Litto Wileń. Skar. Izby sobie wydanego, tedy sam z własnego funduszu zupełną satysfakcyą uczyni Stało się ze Józef Gryfin w ciągu dzierżawy Starostw zaremanentował się Izbie Skar. i taż Izba Skar. remanenta Gryfina z maiątku oświadczaiących się poszukiwać przedsiębierze, i chociaż oświadczaiący się w obiekcie usprawiedliwienia się złożyli prośbę explikacyyną, nim iednak rezolucya zakroczyła Ludwik Gryfin Koll. Sekretarz siódmego septemb. dni życia ukończył, po którym wszelki pozostały maiątek drogą Sukcessyi apłynął na Józefa Gryfina gdyby zatem pozostały fundusz w ruchomości a szczególniey w Dokumentach obligacyynych nieprzeszedł w obce aktorstwo znayduią się w potrzebie oświadczaiący ostrzec Debitorow obu Gryfinow aby summ zawinionych niewypłacali a koleią o nabycie obligow i wszelkiego maiątku żadnych układow niezawierali. gdyż na tym funduszu dług Skarbowi należny hipotekować się będzie i że nieważność nastać mogących opłat lub przelewow Gryfina obligow oswiadczaiący dowodzić będą przez ninieysze pismo zapowiadaią (podpis w Protokule taki)

Dominik Romanowicz R. Z. W.

Zgodność z Protokułem świadczę Rejent Naborowski.

---

3. Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Ziem. Pttu Wileń. w dacie poniżey zapisanego et eorundem pod pieczęcią Ziem. Wileń. iest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmanstego mca oktobra trzeciego dnia.

Przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawaiąc osobiście WJP. Maciey Czarnocki Komor. Pttu Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do Protokułu podał w następnych wyrazach. — Oświadczenie Imieniem Urodz. Macieia Czarnockiego Komor. Pttu Wileń czyni się następnie. Ponieważ Kredytorowie Urodz. Józefa Oświecimskiego przytłumili fundusz z Głowy Czarnockich do Załł: należney a bardziey gdy kondyktowa Pretensorka Urodz. Józefa z Prusinowskich Oświecimska za nieprawnym obligiem w lat sześć po oświadczonym konkursie nastałym uzyskała lokacyą na maiątku do Załł. należnym to iest: na domie w mieście Wilnie pod Nm setnym trzynastym na ulicy Łotoczku położonym i aby dokonać swego niesłusznego zamiaru wprzód czasu Dekretem oznaczonego doꝫtakowego domu intrommissyą: uczyniła gdy o takowe niesłuszne zagarnienie funduszu rozpocząłem sprawę w Sądzie Głłgo Litto Wileń. drugiego Departamentu, zatem, ażeby nikt nie wchodził w żadną umowę i nabywać nie ważył się schedy od Urodz. Józefy z Prusinowskich Oświecimskiey pod upadkiem rzeczy i nie ważności. Ninieysze zanosząc oświadczenie ostrzegam, oraz dla wiadomości powszechney po wyięciu Excerptu do Gazet Kuryera Litto dla trzykrotney awizacyi podać postanowiłem. U tego oświadczenia podpis w Protokule taki.

Zgodność z Protokułem świadczę Rejent Naborowski.

---

2. *Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyynym Ziemskim powiatu Słonimskiego idącego roku miesiąca Junii 28 dnia zapadłym, dla rozbioru Funduszu po zeszłym Franciszku Połubińskim Sędziu Grodzkim Słonimskim pozostałego, na satysfakcyą jego Wierzycieli wyznaczony w dniu dzisieyszym jako w terminie tymże Remissyynym Dekretem zakryślonym do majętności Iwankowicz w powiecie Słonim. leżącey rozbiorowi uległey zebrawszy się, odbywając pierwiastkowemu zjazdowi stosowne czynności Komportacyą wszelkich papierów przez wszystkich stawających i niestawających kredytorow dopełnić winną w przeciągu do dnia 15 następnego miesiąca Septembra teraźnieyszego roku do Kancellaryi Ziemskiey Słonimskiey z sześciotygodniową persystencyą naznaczył, i Sądy swoje na ostateczny zjazd ku oczewistemu rozsądzeniu do dnia 15 miesiąca Nowembra tego roku odłożył; w jakowym przeto czasie do składania dowodów zamierzonym, iżby wszyscy kredytorowie i wszelkiego tytułu do funduszu zeszłego Połubińskiego Sędziego pretensorowie papiery należnoście swoje wykazujące do wzmienioney Kancellaryi Ziemskiey Słonimskiey komportowali przez niniejszą awizacyą ogłaszaiąc razem wszystkich kredytorow zastrzega iż jeśliby ktokolwiek w następnym terminie zjazdu niestawał i swego pretensorstwu nieobjawił z mocy Remissyynego Dekretu amissya zapisaną nazawsze na niestawających zostanie. Oczém dla trzykrotnego ogłoszenia do Gazety Kuryera Litewskiego podając zawiadamia.*

Tomasz Szukiewicz Prezydujący.
Józefat Lipski Exdywizor.
Ignacy Domeyko Exdywizor.

---

2. *Familia UUr. Znosków i dalszego rodzeństwa, w odpowiedzi na doniesienie w Numerach 68, 69 i 71 Dodatku do Kuryera Litew. roku bieżącego pomieszczone, o domie murowanym w mieście Wilnie w końcu końskiego targu pod Nrem 1256, odwołując się do uczynionego przez się dawniey w Dodatku do Kuryera Litew. pod d. 30 grudnia 1811 roku Nr. 104 ostrzeżenia, sądzi bydź swoim obowiązkiem podadź do powszechney wiadomości, że o bezprawne zawładanie przez różne osoby majątku zeszłey Anieli z Znosków Kmieczowskiey, a w szczególności wyż rzeczonego domu z ogrodem, po oddaleniu się niewiadomo w które strony jeszcze w roku 1811, syna jey Kazimierza Kmieczowskiego jako jedynego dziedzica, na familią UUr. Znosków przez Sukcessyą spadającego, rozwinęła w Litewsko-Wileńskim Głównym Sądzie 2go Departamentu proceder; a zatym nikt bez narażenia się na próżną stratę, w żadne układy o possessyą rzeczonego domu z osobami teraz władającemi wchodzić nie może.*

---

2. Na zaułku S. Michała pod Nrem 135, znayduje się Guwerner, posiadający różne Języki i inne nauki.

a. Excerpt oświadczenia w Protokule Sądow Ziemskich Powiatu Rohaczewskiego w dacie niżey zjaśnioney zapisanego, tegoż dnia na zapotrzebowanie strony pod pieczęcią Urzędową wydany.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego miesiąca augusta dwudziestego drugiego dnia. Niżey podpisanym imieniem własnym i brata moiego Antoniego Zukowskiego Tytularnego Sowietnika, ninieysze publiczne czynię oświadczenie, w następnym składzie, iż co po zeyściu Joachima Judyckiego Pułkownika woysk W X Littgo okrom majątkow w Mińskiey i Witebskiey Guberniach sytuowanych, znaczne jegoż dobra Mohylewskiey Gubernii w Bychowskim i Rohaczewskim powiatach położone miasteczko Zurowice z pięcią folwarkami, mianowicie: Zurowickim Judyczańskim i Joachimowskim, swobodnemi, a Haciskim bratu jego Sędzicowi Marcinowi Judyckiemu i Borchowskim Podstolicowi Kuczyńskiemu jeszcze przez samego Joachima Judyckiego w zastawę zainwadyowanemi, dwóm corkom Jegoż Katarzynie i Racheli do sukcedowania na równe schedy dostały się, Z tych tedy Rachel pierwiey Janowa Szambelanowa, a dziś JW. Tomaszowa Marszałkowa Puzynina zawładawszy większą połową miasteczka Zurowic i dwa folwarki Zurowicki i Judyczański całkiem, a na zastawnych Haciskim i Borchowskim w połowie dziedzictwa pierwszemu mężowi swoiemu Janowi z Kozielska Puzynie Szambelanowi byłego dworu Polskiego zrzekła się. Starsza zaś córka Joachima Judyckiego Katarzyna po wyyściu w zamęście za Seweryna Dernałowicza Marsz. Bychowskiego, maiąc na schedę dóbr swoich połowę miasteczka Zurowic i folwark Joachimowski, ku własnym potrzebom tak samoiędna jakoteż wspólnie z mężem u różnych osob rozmaite na wexle zaciągała długi; a te coraz większy wzrost biorąc, gdy doszły do wartości iey dóbr i gdy Kredytorowie prawem wexlowym przynieśli swoie dopominki, wówczas Dekretem Mohylewskiey Hrażdańskiey Pałaty 1795go w miesiącu Julii nastałym, całe powiedziane Jey dobra porządkiem praw wexlowym na satysfakcyą Kredytorow z licytacyi przedać postanowiono. Pomiędzy czasem nastąpić mianey przedaży dzisieyszy mąż iey powtórny JW. Jozef Wiszczyński Jenerał Maior byłych woysk i Orderow Polskich Kawaler iak w zamiarze dania Jey ratunku tak na uskutecznienie rzeczonego Pałaty Dekretu przyiął na się opłatę wszystkim JW Dernałłowiczowey Kredytorom i na ten koniec już to w zasądzonych iużto w osobno iemu zawinionych summach nzyskał od JW. Dernałłowiczowey na całą dóbr Jey Schedę, połowę miasteczka Zurowicz i folwark Joachimowski z przynależnościami, wydany 1795 9bra r6go w Ziemstwie Bychowskim przyznany a wślad zatym przywniesieniu skarbowych poszlin w Ziemstwie Rohaczewskim w Prawo zastawne zamieniony zapis, skutkiem którego ten, że JW. Wiszczyński Roku 1799 wszedłszy w possessyą dóbr sobie zainwadyowanych, skoro postrzegł siebie w niezdolności do opłacenia długow Dernałłowiczowey i do zasłonienia Jey dóbr od publiczney przedaży tak niebawiąc rzeczone prawo zastawne ze wszelką onego mocą a zanim i possessyą powiedzianych dóbr Zurowickich roku 1800 aprila od 23 dnia przelał i odstąpił nam Zukowskim, w iakowym stopniu to wszystko cokolwiek Dekretem Pałaty przeznaczono, i to co w obowiązkach JW. Wiszczyńskiego było zakryślono własnym gotowym groszem opłaciwszy, Kiedyśmy przezastawną dóbr Zurowickih possesyą exekwować napoczeli, tedy dziedziczka tychże dóbr nieraz rzeczna Dernałłowiczowa i bywszy onych zastawnik JW. Wiszczyński zformowawszy między sobą proceder iedynie w kierunku ułożoney przeciw nas zmowności posuneli go aż do stolicy, gdzie plątaiąc się z nim po różnych magistraturach nakoniec roku 1803 w miesiącu nowembrze na wzaiemney z sobą skończyli ugodzie, i do tey wcisnowszy dosyć Inwolucyi na szkodę naszą godzących, wspólnie potym i ak nas nękać gęstemi i coraz biegleyszemi procederu obrotami, tak dobra nam przezastawione daley nowemi obarczać nieprzestawali długami. W zagrodę czego po raporcie Rohaczewskiego powiatowego Sądu przez Rząd Gubernski w tuteyszey Mohylewskiey oraz w Mińskiey i Witebskiey Guberniach o nieczynieniu dla dziedziczki Wiszczyńskiey na dobra Zurowickie w zastawie będące żadnych odtąd kredytow roku 1804 8bra 31 dnia nałożony areszt i otym dla rozpublikowania iak Rohaczewskiemu Powiatowemu Sądowi Ukazem pod Nm 8477 tak do pomienionych Guberniy kommunikacyami zawiadomiono. Między tym ie dnak JW. Wiszczyńska daiąc nam uczuć rozmaite krzywd sposoby, *nayprzód* przez libertacyą wielu (po zaliczeniu sobie od nich sowitey opłaty) zamożnieyszych inwentarzem w zastawę opisanych gospodarzy znacznie dla nas uszczupliła intraty, *Powtóre*, z tychże dóbr zastawie uległych corocznie opłacane do banku Monarszego rubli tysiąc sześcset, gdy po wypłynieniu terminu bankowego prosto na rzecz zastawnikow przynależeć powinne, taż JW. dziedziczka uczyniwszy kondykt z córkami swoiemi pierwszego małżeństwa Julią Dernałłowiczówną i Emalią Swidową Sędziną Normalną Powiatu Bobruyskiego za pretensyą w stopniu oyca ich zmyśloną nie na obligach i inskryycyach ale więcey iak gołosłówną bo na rejestrach nikim niepodpisanych, wyspecyfikowaną żądnym sądownictwem nierekognoskowaną, dawszy tylko siebie ultymarnie skondemnować, a skutkiem tego rzeczone tysiąc sześćset rubli urwawszy od percepty przezastawnych possesorow powiedzianym dwom córkom swoim dopuściła zatradować. *Potrzecie* osobne samo iedney JW. Wiszczyńskiey wexlowo przed nałożeniem aresztu zaciągnione, lecz w massę zastawnych summ nie weszłe długi Dekretem Rohaczewskiego Powiatowego Sądu roku 1808 9bra 12 dnia nastałym a przez debitorkę nie zaapellowanym dla różnych Kredytorow w znaczney ilości zasądzone, oparłszy na dziedzictwie dobr Zurowickich w zastawie u nas będących, a szczególnie na części oswobodzoney z pod załogu bankowego gdyby ta przez publiczną przedaż z ogułu oderwaną bydź niemogła z znacznym uszczerbkiem Intrat nam przynależnych opłacać naraziła. *Poczwarte* w ciągłey i zawsze ustęzoney z dzisieyszym mężem swoim JW. Wiszczyńskim idąc przeciw nas zmowie, pomimo własne opisy i dokumenta zastawną summę i possesyą dobr Joachimowskich dla nas rekognoskuiące za długi tegoż męża swoiego na własnych dobrach Jego Kosarzyckich pod exdywizyą oddanych oparte jedynie tylko na znękanie nas i na niezmierne wydatki narażenie, też dobra zastawne Joachimowskie i własne nasze summy na onych ulokowane, do teyże Exdywizyi wciągnąć potrafiła, gdzie po długoletnim procederze w ostatku za dwóma Rządzącego Senatu Ukazami Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem swoim Roku 1816 februaryi 29 dnia w Porzeczu ferowanym summy zastawne jak Dekretem powiędzianey Pałaty i pierwszym o zastaw zapisem tak też ugodliwym Dokumentem między Wiszczyńskim i Jego teraźnieyszą żoną w Petersburgu zawartym zaznaczone, a przez nas Zukowskich wypłacone, razem z zastawną Possesyą zatwierdziwszy na połowie miasteczka Zurowic i całości dóbr Joachimowskich dla nas Zukowskich zabespieczył. Lecz nie koniec natym albowiem kiedy wszystkie dotąd dążące na zgubę naszą oboyga JWW. Wiszczyńskich zawikłania pod wyrokiem sprawiedliwości upadać muszą, tedy też JW. Katarzyna z Judyckich pierwiey Marszałkowa Dernałłowiczowa a dziś Jenerałowa Wiszczyńska odstrychnąwszy się na pozor tylko od męża swoiego nieraz powiedzianego JW. Józefa Wiszczyńskiego Jenerała woysk Polskich i Kawalera, a w rzeczy samey ściśle idąc za iego nauką i przemysłem zwięźle spokrewnionego sobie domu JWW. Puzynow, oraz chwyciwszy się Rady podchlebney Palestry do nowego przeciwko nas kondyktu z JW Puzynami nayotwartsze przedsiębierze kroki, z posunięciem których mimo wszelkiey słuszności Dokument roku 1798 8bra 11 między ią, siostrą iey Rachelą i wowczasowym ieyże Szwagrem Janem Puzyną Szambelanem Dworu Polskiego iedynie tylko na urownanie dwóch sched w dobrach Zurowickich i okalkulowanie rzeczonego Jana Puzyny za kilkoletnie im w tychże dobrach większą częścią władania, na kompromis stanowiony podniosłszy poważyła się teraźnieyszego 1817 roku februaryi 28 dnia z tąż siostrą swoią Rachelą Puzyniną i Jey mężem JW. Tomaszem z Kozielska Puzyną Marszałkiem Powiatu Bychowskiego oraz z nieletniemi Ignacym i Jozefem synami, a Katarzyną Barbarą i Franciszką córkami Puzynami i Puzynionkami dziećmi zeszłego Jana Puzyny Szambelana Dworu Polskiego nowy z nowemi Inwolucyami na widok Kompromissarski dzielczy a w rzeczy samey na zamęt i krzywdę Uczestnikow stanowić Dokument; a tym uchyliwszy pierwiey obranego Superarbitra JW. Piotra Turczaninowa Jenerał Leytnanta i różnych orderow Kawalera, oraz bez zgłoszenia się i niewezwawszy do tegoż nowo na kompromis zawartego zapisu, ani pierwszego od Jey samey nabywcy połowy wsi Huciszcza i folwarku Huciskiego w obrębie dóbr Zurowickich znayduiących się. W. Antoniego Judyckiego Porucznika woysk Rossyyskich i Rohaczewskiego Pttu Chorążego. ani też w stopniu iego dzisieyszych teyże maiętności Huciskiey Dziedzicow nas Zukowskich iyko aktorow i wspólnych uczęstnikow przeciwko wyraznemu przepisowi prawa artykułu 70 z Rozdziału 4 dotykalnie dała poznać swoiey z domem JWW. Puzynow zmowności i na cudzą krzywdę pociągania. Bardziey ieszcze kiedy Pretensyyą zeszłego Jana Puzyny do dobr Zurowickich za Vidimusem obligu iakoby od zeszłego Pułkownika Judyckiego niegdys zeszłemn Kupcowi Ryzkiemu Hichelhowenowi, wydanego więcey iak na ośm tysięcy talarow uroszczoną a w samey istocie napaśną ile że iak nastanie takowego obligu blisko pięcio dawnościami Ziemskiemi zatarte, tak i Autentyk onego nikim niewidziany, bydź może z Archiwy Judyckiego pod ręką samegoż Puzyny znayduiącey się na momęt tylko aktykacyi z rzędu zbutwiałych szpargałow wydobyty, podobnież oblig takiego rodzaiu na czerwonych złotych dwiescie trzydzieście iuż dawno nieżyiącemu Malinowskiemu niegdyś służący dawnościami Ziemskiemi przywalony, przeciwko których JW. Wiszczyńska naydowodniey do tąd w wynaszanych żałobach i otrzymaney na tegoż Puzynę Kondemnacie przeczyła i dowodząc złego ich nastania o kassatę doprasszała się, a dziś z widocznym kondyktem w tymto nowo utworzonym na kompromis Dokumencie realizuje — Nakoniec świeże dwa obligi bo pod datą 1813 Roku 8bris 20 dnia temuż byłemu swojemu Szwagrowi, a męża jey zięciowi Janowi Puzynie na dwanaście tysięcy trzysta osmdziesiąt cztery rubli assyg.

i czterdziescie siedm czerwonych złotych wcale późno bo po opublikowanym areszcie sformowane, po mimo właściwą obligom Juryzdykcyą nieinaczey jak w celu nadania im przez Kondyktowy Dekret postaci realności do Sądu Kompromissarskiego Dzielczego wciągnęła.—Podobnież JW. Tomaszowi Puzynie Marsz. pttu Bychowskiego szwagrowi swojemu, na znaczną, summę a być może jeszcze i innym z nią zmownym osobom w tytule obligow wielorakie ku widzialnemu pokrzywdzeniu prawych kredytorow po uspasabiała inskrypcye. Taki więc sposob postępowania JW. Wiszczyńskiey usiłuiącey z kondyktowych źrzodeł przynieść dla nas prawych iey Kredytorow szkodliwe wyczerpania daie powod przed Sądem i Publicznością ogłosić, że tak zastawney jakoteż za udzielnemi tradycyami Dekretami i rozmaitemi Dokumentami w aktach Rohaczewskich i Bychowskich oblatowanemi, na dobrach połowy miasteczka Zurowic i całości Joachimowskiey znayduje się nam Zukowskim należney summy złotem czerwonych złotych sztuk cztery tysiące trzysta, srebrem rubli dwadzieścia siedm tysięcy siedmset sześćdziesiąt osm kopieiek osmdziesiąt dziewięć. Monarchicznemi assygnatami rubli pięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta piętnascie kopieiek sześćdziesiąt dwie, wreście iest ieszcze natychże dobrach przez Antecessorow JW. Wiszczyńskiey Xęży Kanonikom Regularnym Laterańskim Zurowickiey Plebanii oraz Xięży Bernardynom Rohaczewskiego Klasztoru zapisaney do iey schedy odnoszą się każdo rocznie z Infrat folwarku Joachimowskiego przez nas zastawnikow procentuiącey się summy mianowanie srebrem talarow bitych dwiescie pięćdziesiąt złotych Polskich dwa tysiące pięćset, i kursuiacą w kraiu monetą rubli dwieście pięćdziesiąt. A zatym Załący się tak skutkiem nałożonego w roku tysiąc ośmset czwartym z zaprzeczeniem robienia Kredytow aresztu, iakoteż powodem wyżey poszczególnionym przyczyn i okoliczności ostrzegaiąc Publiczność, ażeby żadnych dla Obżałowaney Kredytow na dobra odłuzone i nad wartość przeładowane nieczyniono, oraz w żadne niewchodzono układy, ninieysze solenne oświadczenie ku zapisaniu w Protokuł Sądow Ziemskich Pttwych Rohaczewskich podaiąc własną ręką podpisałem. U tego oświadczenia podpis następny. Jan Zukowski Maior woysk Rossyyskich.

Zgodnie z Protokułem świadczę J. Nolken Pisarz Ziem. Pttu Rohacz.

---

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski. Dwóma Remissami Sądów Głych Cywilnych Witebskiego i Wileńskiego na dobra JWW. Kanclerzyców Platerów, dla domiaru satysfakcyi w stosunkach od ich Wierzycieli do massy i nawzaiem przyniesionych wyznaczony — W folwarku Sztemberga w Powiecie Duneburskim Guberni Białorusko-Witebskiey odbywaiącey się. widząc się zbliżonym do końca prac swoich, wszystkich do takowego konkursu Interessowanych osob, aby dla wysłuchania oczewistego wyroku, niemniey wypełnienia na realności summ wyznaczonych przysiąg, tudzież obięcia sched Dekretem wykazanych roku teraźnieyszego 1817 miesiąca Października na dzień dwudziesty siódmy do folwarku wyżey wyrażonego iako mieysca agituiącey się Iuryzdykcyi Exdywizorskiey przybywały obowiązuie. I zamiarem dóyścia o tym każdego wiadomości ninieyszą awizacyą w Gazetach Kuryera Litewskiego pomieszcza.

Symon Pakosz Sędzia Ziem. Pttu Prezyduiący Exdywizor.
Joachim Bohdanowicz Sędzia Ziem. Pttu Łynskiego Exdywizor.
Marcin Jodziewicz Pisarz Ziem Ptu Piło Exdyw.
Ignacy Czyż Sędzia Ziem. Ptu Oszmian. Exdyw.
Raymund Chodźko Ziem Oszmian. Sędzia Exdyw.

---

1. Sąd Ziemski powiatu Wileńskiego zawiadamia. Kredytorow i Pretensorów, JPP. Józefa i Józefaty Doroszków, Regent. Kommis Szpitala, że Sąd Taxatorsko-Exdywizorski remissą tegoż Sądu Ziem. Wileń. na uczynienie satysfakcyi za długi pomienionych Doroszków przeznaczony, Ukazem Sądu Głów Litew. Wileń 2go Departamentu w dniu 28 Julii teraźn. roku do Sądu Ziem. Wileń. wydanym; podniesiony został: a zalecono, samemu Sądowi Ziem. Ptu Wileń chociażby w Sessyach poobiednich, i w extrakadencyi; uczynić prawną satysfakcyą za długi Regen. Doroszkow. — W celu więc, ażeby interessowane osoby, do majątku doroszkow, zawiadomione bydź mogły, gdzie maią szukać należnych im satysfakcyy, niniejsza czyni się trzykrotna awizacya. Ru 1817 mca 8bra 15 dnia.

Grodzki Wileń. i Exdywizorski Regent Stanisław Podbipięta.

---

1 Niżey podpisana kupiła w tym roku maiątek ziemskie, w powiecie Trockim parafii Starotrockiey położony, nazywaiący się *Hołona* od W. Ignacego Orłowskiego, i uprasza osoby mogące mieć prawną pretensyą ażeby się do niey zgłosić i pretensyą swoję okazać raczyli w przeciągu jednego roku od niniejszey daty. Dnia 13 października 1817 roku. Giertruda Orłowska.

---

1. *Noty Muzyczne* naynowsze, jakoto *Fielda* czwarte i piąte *Nocturno*, wybor ouvertur oraz aryy ulubionych z oper francuzkich i włoskich, tance rozmaite, i wiele innych nowo sprowadzonych dzieł naylepszych autorów, znayduią się do sprzedania w handlu Józefa Kopscha w Wilnie. Transport zaś dopełniający kollekcyą oczekiwany jest tamże z zagranicy w krótkim czasie.

---

1. Niżey podpisany uproszony od WW. Stanisława Radoszkowskiego i iego siostry in voto Wernowey niniey sze ogłoszenie do Kuryera Litewskiego podaię.

W. Ignacy Radoszkowski rodem z Choynówka Powiatu Biebrżańskiego Woiewództwa Augustowskiego Parafii Graiewskiey Królestwa Polskiego; mieszkał pierwiey przy swoim wuiu W. Swierżbińskim w Szwydzyłowcę blisko Sokołki w obwodzie Białostockim. w roku 1812 w prywatną udał się służbę za Kommissarza do W. Kalwińskiey Dworzaninowey do Oduciszek 4 mile od miasta Widz położonego, z tamtąd miał się udać w Gubernią Mińską do JWW. Swiętorzeckich Podkomorzych Mińskich. ieżeli żyie lub umarł, possesorowie tych mieysc raczą donieść urzędownie o tych wypadkach do W. Kleczkowskiego Pisarza Ziemskiego Trockiego pocztą przez Wilno. Troki, w Solkiennikach, który od troskliwey familii brata Stanisława Radoszkowskiego i siostry in voto Wernowey uproszonym został do przesłania tey wiadomości. — W Wilnie d. 29 września 1817 roku. Paweł Czajewski.

---

1. Z dnia 24 na 25ty mca 7bra r. b. zbiegli w nocy z maiątku Babeza WW. Przysieckich w Pcie Lepelskim, w Gubernii Witebskiey Sytuowanego dway poddani lokayczuki bracia rodzeni, starszy na Imie Józef syn Jachima wzrostu miernego, rzemiosło krawieckie posiadaiący. po ostatniey rewizyi lat 29. drugi brat młódszy Leon lat 18tu wzrostu też miernego, z nosem trochę zadartym. na głowie ma pleszę od wrzodu, umie czytać i pisać. Oba błądyni, bez wąsow i brody, twarze białe i gładkie, zabrali wiele rzeczy, a wszczególności dwa płaszcze z dobrego szaraczku ciemnego. dwa fraki saietowe czarny i granatowy, dwa surduty z kramnego sukna czworo pantalionow, dwa tołuby bieliznę, kamizelki, butów par kilka, dwa zegarki srebrne, siodło ettra. A ponieważ przed ubieżeniem odkazali się przed ludzmi dwornemi (jak się później dowiedziano) że są wzamiarze wyszukiwania środków do Uszlachcenia się, chlubiąc się protekcyą niejakiegoś prezbitera który nietylko zapewnił ich o daniu przez się świadectwa przyymuiącego do swoiey familii, ale nadto przyrzekł dopomagać w tym interesie własnym staraniem, i wydatkami. — Uprasza się przeto, wszelkiey zwierzchności na świadectwie Duchownym w tym rodzaju niepolegając, gdzieby się wyż opi ani zbiegi pokazali onych do wyż wzmienionego majątku i obywateli iako poddanych kazać przystawić.

---

2. Niżey podpisany ma honor donieść Prześwietney Publiczności iż w folwarku Dorohowie w powiecie Nowogrodzkim w gubernii Litew. Grodzieńskiey położonym, dziedzicznym JW. Xawerego Hrabi Niesiołowskiego Jenerała Wóysk Polskich, Kawalera wielu Orderów, w dniu 23 Mca 8bra roku bieżącego 1817 i w dniach następnych odbywać się będzie licytacya bydła holenderskiego w naypięknieyszym gatunku. — Ktoby więc życzył nabydź takowego bydła, raczy przybywać do mieysca i w terminie naznaczonym. Dat w Worończy roku 1817 miesiąca 8bra dnia 8.

Podpisuję Jan Gasztołd Bukraba Kommis.

Wyjeżdża za granicę

(Ogłasza się po raz pierwszy.)

Odstawny z Tahanrohskiego Ułańskiego Pułku Rotmistrz Ignacy Nagrodzki z służącym Jakubem Michayłowym za własnemi interessami w Królestwo Polskie i Pruskie na jeden rok.

Dalszy ciąg katalogu xięgarni Uniwersyteckiey.

Aynés. Nouveau dictionaire de la geographie moderne, cont. les noms, descriptions de tous les lieux connus sur le globe, jusqu'a ce jour, leur longitude, latitude, et leurs distances respectives, les noms des peuples, leurs manufactures, rapports de commerce, charges et mémoires; les principaux siéges et batailles jusqu' a ce jour 2de. edit. ornée de cartes geogr. 1. vol. in 8vo. Paris 1813. de 1112. pages. . . . : 4 R. 80 C.

Azais L' ami des enfans; 24. vol. in 18. avec beaucoup de figures Paris 1816. . . . . 10 R.

— Essai sur le monde 8. Paris 1806. . . . 1 R.

Azelie, ou les vicissitudes par Mme Melanie de Boilleau 3. vol. in 12. Paris 1817. 2 R. 50 C.

Azuni D. A. Droit maritime de l'Europe. Paris an XIII. 2. vol. gr. in 8vo. . . . 5 R. 60 C.

— Dissertation sur l' origine de la boussole. Paris an XIII. . . . . 90 C.

Baader J. Projet d' une nouvelle machine hydraulique pour remplacer l' ancienne machine de Marty, suivie de l' apperçu d' un autre moyen, de fournir des eaux à la ville et aux jardins de Versailles sans employer la force motrice de la reviére 4to. fig. Paris 1806. . . . . . . 2 R. 10 C.

Bailly, Eloge de Leibnitz, 4to. Berlin 1768. 85 C.

— Histoire de l' astronomie ancienne depuis son origine jusqu' a l' etablissement de l' ecole d' Alexandrie. 2de edit. 4 gr. vol. in 4to. Paris 1781. relié . . . . 40 R.

— J. S. Memoires d' un temoin de la revolution, ou journal des faits qui se sont passés sous ses yeux et qui ont preparé et fixé la constitution française 3. vol. in 8vo. Paris 1804. . . 5 R.

Baisers (les) de Jean second, traduction en vers françois, accompagnée du texte latin par Heu. 8vo. Paris 1806. . . . . 1 R. 15 C.

Bal (le) masqué, ou Edouard, traduit de l' allem. d' Auguste Lafontaine par Duperche 4. vol. in 12mo. Paris 1817. . . . . 4 R.

Barbier et *Dessessarts*, nouvelle Bibliotheque d' un homme de Gout, entièrement refondue, corrigée et augmentée, Contenant des jugements tirés des Journaux les plus connus et des critiques les plus estimés, sur les meilleurs ouvrage qui ont paru dans tous les genres, tant en France que chez l' etranger jusqu' à ce jour 5 vol. in 8vo. Paris 1808. . . . . 10 R.

Barimore Charles, troisième edition avec une superbe gravure imprimée par Didot sur pap. fin. 1. vol. in 8vo. Paris 1817. . . . . . . 2 R.

Barrow, Nouveau Voyage, dans la partie meridionale de l' Afrique, ou l' on examine quelle est l' importance du cap de Bonne Esperence pour les differentes puissances de l' Europe consideré comme station militaire et navale, acompagné d' une description statistique de la colonie, redigée sur les documens les plus authentiques, enrichi de huit belles cartes, du plan militaire de la péninsule du Cap et du Knisna, trad. de l' angl. 2. vol. in 8vo. Paris 1806. 5 R. 30 C.

Baruel, La phisique reduite en tableaux raisonnés ou programe du cours de phisique fait à l' ecole politechnique 1. vol. 4to. Paris 4 R. 30 C.

— Memoires pour servir à l' histoire du Jacobinisme 5. vol. 8vo. Hambourg 1803. 8 R. 30 C.

— Du Pape et de ses droits religieux à l' occasion du concordat. Paris an XII. 2. vol. 8vo. 2 R. 75 C.

Barthelémy Hadot, (Mme) Les héritiers de Ducs de Bouillon, ou les Français à Algier; 4 vol. in 12mo. Paris 1816. . . . . . . 3 R. 25 C.

— J. J. Voyage du jeune Anacharsis en Grèce, vers le milieu du quatrième siècle avant l' ère vulgaire, 7 vol. in 18. et un atlas in 4to. jolie edition faite au moyen de matrices mobiles en en cuivre, d' après le procédé d' Herhan. Paris 1815. . . . . 8 R.

— Voyage en Italie, avec un appendice ou se trouvent des morceaux inédits de Winkelmann, du P. Jacquier de l' Ablé Zarillo. Paris an X. in 8vo. . . . . 2 R. 20 C.

Barthez, P. J. Nouveaux élémens de la science de l' homme 2 ed. 2 vol. 8. Paris 1806. 5 R. 60 C.

Bartolozzy. Traité sur l' exercice à cheval envisagé comme remede pour conserver et prolonger la vie humaine 1. vol. 8vo. Vilna 1808. 50 C.

Bassompierre Marchal, nouveaux mémoires, recueillis par Henault, Paris an X. 8. 1 R. 70 C.

Bassvilla, Elémens de mythologie avec l' Analyse des poëmes d' Homere et de Virgile, suivie de l' explication allégorique à l' usage des jeunes personnes de l' un et de l' autre sexe 12mo. Amsterdam 1797. . . . . 1 R. 20 C.

— Precis historique sur la vie et les exploits de François le Fort. Lausanne 1786. 12. . 55 C.

Bastien J. F. Année du jardinage Paris an VIII. 2. vol. in 8vo. . . . . 4 R. 40 C.

— La nouvelle maison rustique, 3. gros. vol. in 4. de 900 à 1000 pages chaqun, ornés de 60 planches en taille-douce. Paris . . . 18 R.

Batsch D. A. J. G. Botanique pour les femmes et les amateurs de plantes avec 101. fig. Weimar 1799. in 8vo. . . . .

Batteux. Elemens de litterature nouv. edit. 2. vol. in 12mo. Paris 181 . . . . . . 1 R. 60 C.

— Principes de Litterature 6. vol. 12 Paris 4 R 80 C.

Baudry des Lozieres, second Voyage à la Luisiane, faisant suite au premier de l' auteur, de 1794. a 1798. Paris an XI. 2. vol. in 8vo. 5 R.

Beaudelocque, l' art des acouchements 4e edit. avec figur. en taille douce 2. vol. in 8vo. Paris 1801. . . . . 10 R.

Beauchamp, A. Histoire de la conquete et des revolutions du Perou 2. vol. in 8vo. avec portr. Paris 1808. . . . . 4 R. 80 C.

— De la guerre de la Vendée et des Chouans, depuis son origine jusqu' à la pacification de 1800. troisième edit. 3. vol. 8. Paris fig. 1809. . 8 R.

Beaufort d'Hautpoul, (Mme la Comtesse.) Cours de littérature ancienne et moderne, à l' usage des jeunes demoiselles 1. vol. 12. Paris 1815. 1 R 20 C.

Beaujour Tableau de commerce de la Grèce formé d' après une année moyenne 2. vol. in 8vo. Paris 1800. . . . . 2 R. 80 C.

Beaulieu. C. F. Essais historiques sur les causes et les effets de la revolution française; avec des notes sur quelques événémens et quelques institutions. Paris an IX. 6. vol. 8vo. 11 R. 70 C.

Beaumarchais Oeuvres choisies 3. vol. in 18. ed. stereot. Paris 1813. . . . . . . 1 R. 5 C.

— Vie privé, politique et litteraire de, suivie d'anecdotes, bon-mots, reparties, satires, epigrammes, et autres pieces, propres à faire connoître le caractère et l' esprit de cet homme celèbre et singulier, Paris an X. 12. portr. . . . . . 1 R.

Beaumont. Les Americains, ou la preuve de la religion chretienne. par les lumieres naturelles, 6. vol. in 12mo. Paris 1811. . . . 4 R. 80 C.

— Contes moraux pour l' instruction de la Jeunesse. Extraits de ses ouvrages, et publiés. pour la première fois, en forme de recueil 3. vol. in 12mo. Paris 1806. . . . . 2 R.

— Magasin des adolescentes ou dialogues entre une sage gouvernante et ses éléves 6. vol. et magazin des enfants 4. vol. ensemble 10. vol. in 18. Paris an V. . . . . 4 R.

— Magasin des enfans. nouvelle edit. corrigée dans la géographie par M. Tardieu 2. forts vol. 12. Paris 1811. avec trois cartes et 8. jolies fig. 2 R. 40 C.

— Des jeunes dames qui entrent dans le monde 6. vol. in 12mo. belle edit. Paris 1811. 3 R. 60 C.

Beausobre, Histoire de la reformation, ou origine et progrés du Lutheranisme 4. vol. in 8vo. Berlin . . . . 3 R. 30 C.

Beauvarlet. (Charpentier) le Chansonnier des graces avec la musique gravée des airs nouveaux. Paris 1806. 18. . . . . 85 C.

Bellin de Ballu. Histoire crit que de l' eloquence chez les Grecs, contenant la vie des orateurs, rheteurs, sophistes, et principaux grammairiens grecs, qui ont fleuri depuis l' origine de l' art jusqu' au troisieme siècle aprés J. Chri. 2. vol. in 8vo. Paris 1815.

Bell. Cours complet de Chirurgie trad. de l' Angl. sur la 4. et derniere edit. par Ed. Bosquillon, avec 99. planches 6. gr. vol. 8vo. Paris an IV. 13 R.

Benger, (Miss). Valsinore, ou le coeur et l'imagination 2. vol. 12mo. Paris 1816. . 1 R. 60 C.

Bentham. Jeremie, traité de legislation civile et penale Paris an X. 3. vol. 8vo. . 6 R. 50 C.

Bennet, *Elisabeth* L'Orpheline, du Presbytère fiction et vérité, trad. de l'angl. 5. vol. in 12mo. Paris 1816. . . . . 4 R.

Berceau (le) de Roses sauvages, l'héritière meconnue. 4. vol. in 12mo. Paris 1815. 3 R. 20 C.

Berenval (Baron de). Mémoires publiées par Segur, contenant beaucoup de particularités et anecdotes, sur la cour, sur les ministres et les regnes de Louis XV. et Louis XVI. et sur les événemens du temps précédé, d'une notice sur la vie de l'auteur 4. vol. in 8vo. portr. Paris 1805-1806. . . . . 7 R.

Bernardin de St. Pierre, La Chaumière indienne, suivie du Café de Surate et du voyage en Silesie 18. Paris 1807. . . . . 60 C.

— Les etudes de la nature nouv. edit. en 5. vol. in 8vo. fig. Paris . . . . 12 R.

— Le mêmes 7 vol. in 18. . . . . . . 5 R.

— La Mort de Socrate, drame précédé d'un essai sur les journaux, et suivi d'un discours academique 18. Paris 1808. . . . . . 60 C.

— Paul et Virginie 1. vol. in 18. orné de 4. jolies figures, Paris . . . . 1 R. 60 C.

Bernis, La réligion vengée et triomphante, poéme en 10 chants 8vo. Paris 1805. . . 1 R. 60 C.

Berquin Abrégé de l'ami des enfans 3. vol. in 18. Paris . . . . 1 R. 50 C.

— Contes et historiettes a l'usage des enfans, 1. vol. in 18. orné de 24. fig. Paris 1813. . 80 C.

— L'ami des Enfans, jolie edit. 12. vol. in 18. orné de 12. gravures Paris 1815. . . . 6 R.

— Oeuvres complètes, 20 vol. in 18. Paris 1803. De l'imprimerie de Renouard, papier fin ornés de 18. jolie figures . . . . 11 R.

— Ouvres, mises en ordre par *Jauffret* 22. gros. vol. 18. fig. gros. caractères Paris 1802. . 12 R.

— Le petit Grandisson 2. vol. in 12mo. Leipsic 1811 . . . . 90 C.

— Introduction familière a la connaisance de la nature, trad. de l'angl. de Trimmer 2 vol. in 12mo. Leipsic 1799. . . . . 90 C.

— Sanfort et Merton, traduction libre de l'anglais 4. vol. in 12mo. 1807. . . 1 R. 80 C.

Bernard. Oeuvres complettes. Londres 1777. 18. fig. . . . . 90 C.

Bernardi Cours du droit civil. français 4 vol. 8vo. Paris 1803. . . . . . . 7 R. 80 C.

Berthaud F. Histoire de la mesure du tems par les horloges 2. vol. in 4to avec des planches Paris 1802. . . . . 11 R.

Berthe Précis historique de la maladie qui a regné dans l'Andalousie en 1800 in 8vo. Paris 1802 . . . . 2 R. 15 C.

Bertholet C. L. Essai de statique chimique 2. vol. Paris 1803. rel. en demi veau . . . . .

— Elemens de l'art de la teinture avec une description du blanchiment par l'acide muriatique oxigéné 2de éd. revue, corrigée et augmentée 2. vol. in 8vo. Paris 1804. . . . 5 R. 40 C.

Bertholon De l'ectrleicité du corps humain dans l'etat de santé et de maladie 2. vol. Paris 1786. relié en demie veau . . .

Bertin, L'ecole de l'enfance, ou contes moraux, instructifs et amusans; trad. de l'angl. 2. vol. in 18. avec fig. Paris 1813. . . . 1 R. 20 C.

Bertrand Nouveaux principes de geologie, mineralogie, geographie-phisique ancienne et moderne; avec l'abrégé d'une géologie toute nouvelle 2de edit. revue et augmentée 8vo. Paris 1803. . . . . 3 R.

— L. Renouvellemens periodiques des continens terrestres 8vo. fig. Paris . . . . 1 R. 35 C.

— Système nouveau sur les granits 8. Paris 45 C.

Bexon Developement de la theorie de lois criminelles, par la comparaison de plusieurs legislations anciennes et modernes, notament de Rome, de l'Angleterre et de la France; suivi de l'application de cette theorie, dans un projet de code criminel, correctionel et de police 2. vol. 8vo. Paris 1802. . . . . 4 R.

Bezout. Cours complet de Mathematiques à l'usage de la Marine de l'artillerie, et des éleves de l'ecole polytechnique en 7. vol. in 8vo. ed. revue corrigée et augm. par Reynaud et Garnier Paris 1812. . . . . 12 R. 40 C.

Bible (la sainte), contenant l'ancien et le nouveau testament, traduite en français sur la vulgate par Sacy, nouvelle edition ornée de 300 figures 12. vol. in 8vo. imprimé avec beaucoup de soin sur pap. grand velin satiné. Paris 1806. . 135 R.

— De la jeunesse, avec les explications de Royaumont 4. vol. in 12. orné de 60 figures. Paris 1810. . . . . 4 R. 95 C.

Bibliotheque Géographique et instructive des jeunes gens. (Voyez *Breton*) . . . .

— Universelle des Dames contenant les élemens de toutes les sciences et un choix de meilleurs ouvrages dans les differens genres de litterature, divisé en onze classes ainsi qu'il suis:

1.	clase	*Voyages*	20. vol.
2.	—	*Histoire*	30.
3.	—	*Mélanges*	15.
4.	—	*Théatre*	13.
5.	—	*Romans*	24.
6.	—	*Morale*	17.
7.	—	*Mathematiques*	9.
8.	—	*Phisique*	6.
9.	—	*Histoire naturelle*	15.
10.	—	*Medecine domestique*	3.
11.	—	*Musique*	2.
		Total	154. vol.

18. Paris relié joliement en veau . . 140 R.

— Française, ouvrage periodique redigé par Ch. Pougens 12. Paris 4. années 1801-1804. 33 R. 60 C.

— Nouvelle d'un homme de gout, ou tableau de la litterature ancienne et moderne Dans le quel on fait connoitre l'esprit de tous les livres qui ont paru dans tous les genres jusqu'en 1809, avec un jugement sommaire et impartial sur chaque ouvrage 4me edit. par une société des gens de lettres 3. vol. in 8vo. l'an 1810. . 10 R.

— Des pasteurs 10 Cahiers 8vo. Paris 1806. 12 R.

— (Nouvelle) des romans. Dans laquelle on donne l'analyse raisonnée des romans anciens et modernes, français ou traduits dans notre langue, avec des anecdotes et de notices historiques et critiques concernant leurs auteurs ou leurs ouvrages, ainsi que les moeurs, les usages du tems, les circonstances particulieres et relatives, et les personnages connus, deguisé ou emblematiques. Par une societé des gens de lettres 104. vol. in 12mo. Paris . . . . 80 R.

Bilhon De l'administration des revenus publics chez les Romains in 8. Paris 1803. 1 R. 10 C.

Biot. Essai de Geometrie analitique 5. edit. Paris 1813 1. vol. in 8vo. . . . . 2 R. 20 C.

— Traite elementaire d'Astronomie phisique destiné à l'enseignement dans les lycées etc. 3. vol. in 8vo. Paris 1810. . . . . . 10 R.

— Phisique Mecanique, traduit de Ficher in 8. Paris 1813. . . . . 2 R. 40 C.

— Essai de Geometrie analitique appliquie aux courbes et aux surfaces du second ordre in 8. 5. ed. Paris 1814. . . . . . . 2 R. 20 C.

— Tables barometriques portatives, donnant les differences de niveau par une simple soustraction in 8vo. Paris 1816 . . . . . . 60 C.

— Essai sur l'histoire génerale des sciences pendant la revolution française in 8vo. 1810. 60 C.

— Traité de phisique experimentale et mathematiques 4. gr. vol. 8. avec fig. Paris 1816. 14 R. 50 C.

Bitaubé Les Bataves, poeme 1. vol. in 8vo. Paris 1797. . . . . . . 1 R. 30 C.

— Guillaume de Nassau, ou la fondation des provinces unies nouv. ed. fig. Paris 1775. 8. 2 R. 60 C.

— Joseph poème en neuf chants Geneve 2. vol. in 18. 1777. . . . . . . 1 R. 60 C.

Blakstone Commentaires sur les lois anglaises, traduits de l'angl. par M. D. G. sur la 4e edition d'Oxfort 6. vol. 8. Bruxelles 1776. . . 16 R.

— Recherches sur les cours les procedures criminelles d'Angleterre, extraites des commentaires de Blakstone sur les loix anglaises in 8vo. Paris . . . . 1 R. 30 C.

Blair. Cours de belles lettres tr. de l'Angl. par Prevost 4. vol. in 8vo. Paris 1810. 7 R. 20 C.

Blanc H. Okygraphie ou l'art de fixer par écrit tous les sons de la parole avec autant de facilité de promptitude et de clarté que la bouche les exprime 2de ed. 8. Paris 1808. 2 R. 40 C.

Blanc De Volx. Des causes des révolutions et de leurs effets, ou considerations historiques et politiques sur les moeurs qui preparent accompagnent et suivent les revolutions 2. vol. gr. in 8vo. an IX. Paris . . . . 4 R. 40 C.

Blanchard l'école des moeurs ou réflexions morales et historiques sur les maximes de la sagesse 6. vol. in 12. Lyon an XII. relié . . . 9 R.

— Ecole des moeurs, nouv. et tres jolie edit. 3. vol. in 12mo. Lyon 1812. . . . . 3 R.

(*Dalszy ciąg w następnym numerze*).